

Artikel: Studiemotivatie en studeergedrag van studenten in kaart brengen. Lassi als instrument voor leerlingenbegeleiders.

Auteur: Lieven Coppens
Die-'s-lekti-kus vzw, Diestsesteenweg 722, 3010 Kessel-Lo
E-mail: lieven.coppens@letop.be – Website: www.letop.be

Datum: december 2006

Clb-tip

Inleiding

Studiesucces is afhankelijk van verschillende factoren. Bepalend zijn de inzet, motivatie en het aanpakgedrag van de student. Dit geldt in het bijzonder voor studenten met leerproblemen. Het is nuttig een objectief beeld te krijgen van hun studiemotivatie en studeergedrag. Op basis hiervan kan een leerlingbegeleider positieve remediërende feedback geven. Dit geeft tevens aanleiding tot proactief werken.

Een instrument voor leerlingbegeleiders

Situering

In Amerika ontwikkelde men een instrument dat hierbij helpt: Lassi. Lassi staat voor **L**earning and **s**tudy **s**trategies **i**nventory¹. Het werd voor Vlaanderen bewerkt door Marlies Lacante en Willy Lens. Deze Nederlandse versie werd al gebruikt voor wetenschappelijk onderzoek. Verschillende Vlaamse hogescholen gebruiken deze proef bij hun studentenbegeleiding, dit in het kader van lopend wetenschappelijk onderzoek. Ook CLB's mogen dit instrument gebruiken in de context van het wetenschappelijk onderzoek. De voorwaarde is dat ze de resultaten ter beschikking stellen van het wetenschappelijk onderzoek².

Beschrijving van het instrument

Toepasbaarheid

Het instrument kan gebruikt worden vanaf de derde graad van het secundair onderwijs.

Inhoud

De vragenlijst bestaat uit 77 uitspraken. De student duidt op een vijfpuntenschaal aan in hoeverre elke uitspraak op hem van toepassing is. Elke uitspraak verwijst naar één van de tien schalen. Deze behoren op hun beurt tot een domein.

Domein	Schaal
Vaardigheden	Hoofdideeën Informatieverwerking Teststrategie
Willen	Attitude Faalangst Motivatie
Zelfregulatie	Concentratie

¹ WEINSTEIN E, PALMER D., Learning and Study Strategies Inventory, 2nd Edition. H&H Publishing Company Inc., Clearwater Florida, 2002.

² Met dank aan Prof. Dr. Marlies Lacante voor de toestemming om dit artikel te schrijven en te publiceren op www.letop.be.

Hoofdideeën

Kan de student de belangrijkste informatie uit het lesmateriaal halen? Beschikt hij over de nodige vaardigheden en strategieën?

Informatieverwerking

Op welke manier verwerkt de student de leerstof? Maakt hij gebruik van uitdiepings- en organisatiestrategieën? Legt hij verbanden tussen nieuwe en al verworven leerstof?

Teststrategie

Weet de student hoe hij zich moet voorbereiden op verschillende soorten examens? Beschikt hij over strategieën om op die examens maximaal te presteren?

Attitude

Wat is de algemene houding ten opzichte van de school. Is de student gemotiveerd om succes te behalen?

Faalangst

Is de student gespannen of angstig als hij een taak moet uitvoeren?

Motivatie

Neemt de student zijn verantwoordelijkheid op? Leest hij zijn cursussen? Bereidt hij zich voor op de lessen? Heeft hij zijn taken tijdig af? Studeert hij ook grondig de minder interessante vakken?

Concentratie

Hoe sterk kan de student zich concentreren? Kan hij zijn aandacht richten op schooltaken?

Studietechnieken

Gebruikt de student ondersteunende studietechnieken en materialen (schema's, samenvattingen, onderlijnen van tekst)

Tijdbeheer

In welke mate gebruikt de student tijdschema's? In hoeverre 'beheert' hij zijn tijd?

Zelftesting

Test de student zichzelf bij het studeren? Stelt hij zichzelf vragen? Probeert hij het geleerde in nieuwe situaties toe te passen? Herhaalt hij voldoende?

Normering

Momenteel zijn er enkel normen voor hogeschoolstudenten, universiteitsstudenten en de twee groepen samen. Men werkt aan normen voor de derde graad van het secundair onderwijs.

Verwerking

Er is een feedbackformulier voor de student. Hierop ziet hij zijn zwakke en sterke kanten. Dit formulier leent zich bij uitstek als basis voor een begeleidingsgesprek.

Afnamemanier

Lassi kan schriftelijk of elektronisch worden afgenomen. De papieren versie heeft voor studenten met leerproblemen onze voorkeur. Het geeft meer aanleiding tot een begeleidingsgesprek.

Tips voor zwakke scoorders

Eén of meerdere zwakke scores geven werkpunten aan. Per schaal zijn er een aantal concrete tips. Deze kunnen de studiemotivatie en het studeergedrag opmerkelijk verbeteren.

Domein	Schaal	Wat te doen bij een zwakke score?
Vaardigheden	Hoofdideeën	<ul style="list-style-type: none"> - Belangrijke informatie leren herkennen. - Onbelangrijke informatie leren herkennen en wegfilteren.
	Informatieverwerking	<ul style="list-style-type: none"> - Betekenis leren toekennen aan leerstof. - Leerstof leren organiseren. <p><i>Dit kan door:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - leerstof in eigen woorden te leren weergeven. - leerstof leren samen te vatten. - leren te werken met analogieën. - schema's te gebruiken. - analytisch te leren redeneren. - synthetisch te leren redeneren.
	Teststrategie	<ul style="list-style-type: none"> - De aard van verschillende examenvormen leren kennen. - De voorbereiding afstemmen op het soort examenvorm. - Aanpakstrategieën leren voor de verschillende examenvormen. - Een plan leren maken voor het aanpakken van een test. - Redeneervormen voor het beantwoorden van vragen aanleren.
Willen	Attitude	<ul style="list-style-type: none"> - Studiedoelen herformuleren. - Onderzoeken hoe studeren past in de toekomst.
	Faalangst	<ul style="list-style-type: none"> - Leren omgaan met die angst (eventueel mits begeleiding). - Strategieën aanleren om het piekeren te stoppen. - Een negatief zelfbeeld aanpakken.
	Motivatie	<ul style="list-style-type: none"> - Doelen stellen op het niveau van specifieke taken. - Verantwoordelijkheid aanvaarden voor het leren. - Geen externe oorzaken invoeren voor studieresultaten. - Succes toeschrijven aan eigen inspanningen.
Zelfregulatie	Concentratie	<ul style="list-style-type: none"> - Concentratietechnieken leren. - Prioriteiten leren leggen.
	Studietechnieken	<ul style="list-style-type: none"> - Ondersteunende technieken leren kennen en ontwikkelen. - Ondersteunende materialen leren kennen en ontwikkelen. <p><i>Dit kan door:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - tekstkenmerken te leren begrijpen zoals hoofdingen, onderlijningen, ... - leerstof leren om te zetten in schema's en tabellen. - leerstof leren samen te vatten. - sober en verantwoord te leren onderlijnen in tekst - herhalingslessen bij te wonen. - eigen nota's te vergelijken met die van anderen.
	Tijdbeheer	<ul style="list-style-type: none"> - Een realistische tijdsplanning leren opstellen. - Zich leren houden aan realistische tijdsplanning. - Leren omgaan met afleidingen. - Leren omgaan met uitstelgedrag. - Leren omgaan met concurrerende doelen.
	Zelftesting	<ul style="list-style-type: none"> - Herhalingsmethoden aanleren. - Methodes voor zelftesting aanleren.

Beschikbaarheid

Lassi is een diagnostisch instrument, dat voorlopig alleen in het kader van medewerking aan wetenschappelijk onderzoek kan gebruikt worden. We geven het niet zonder meer vrij. Clb's met interesse nemen het beste contact op met joan.david@vclb-koepel.be. Lees eerst de gebruiksvoorwaarden van Prof. Dr. Lacante.

Gebruiksvoorwaarden

Lassi mag enkel gebruikt worden in functie van het wetenschappelijk onderzoek. Alle resultaten die met dit instrument bekomen worden, moeten doorgestuurd worden naar het volgende e-mailadres: Marlies.Lacante@psy.kuleuven.be.